

førelse. — Endelig vil jeg gerne lige over Statens Tilskud i § 25 paa 100,000 Kr. til Dphjælpning af Skolevæsenet i de daarligt stillede Landkommuner sige, at vi ere taknemmelige for de 100,000 Kr., men Forholdene ere, navnlig omkring i Sylland, virkelig saadanne, at jeg er temmelig sikker paa, at Begæringerne om Andel i de 100,000 Kr. ville indflyde saarigtelig, at disse Penge ville slippe op, uden at Begæringerne paa langt nær ere tilfredsstillende. Jeg vil derfor ønske, at der kunde gøres noget for, at denne Sum kunde blive noget forøget. Jeg kan forsikre, at der mange Stederovre i Sylland trænges meget til disse Tilskud.

Formanden (Sofus Høgsbro): Der er endnu flere Talere indtegnede, og jeg afbryder derfor nu Forhandlingerne for i Dag. Næste Møde holdes i Morgen Middag Kl 1, og Dagsordenen er da:

Fortsettelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandring i forskellige Bestemmelser angaaende Borger- og Almueskolevæsenet.

Mødet hævet Kl. 5.

To og tyvende Møde.

Lørdagen den 9de November 1895, Kl. 1.

Formanden (Sofus Høgsbro): Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) har meddelt mig, at han ønsker at forelægge Forslag til Lov om Arbejders Forsørgelseskrav efter Ulykkestilfælde.

Folketingsmændene for Bræsto Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) og Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (S. Wojesen) have meddelt mig, at de ønske Tingets Sam-

tykke til at stille følgende Forespørgsel til Krigsministeren og Marineministeren:

Agter Regeringen i en nær Fremtid at forelægge Rigsdagen Lovforslag om en ny Kettergangsmaade for Hæren og Flaaden?

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Forandring i forskellige Bestemmelser angaaende Borger- og Almueskolevæsenet.

S. Madsen: Der er vel næppe nogen Lov, der griber saa stærkt ind i den hele Befolknings Tilværelse som netop en Skolelov. Det gælder derfor om, at en saadan Lov bygges saaledes, at den kan blive modtaget med Velvilje af den Befolkning, som den kommer til at berøre. Naar jeg nu skulde udtale mig om, hvordan jeg mener, at den helst skulde bygges for at blive modtaget med Velvilje, saa skulde det være paa følgende Maade: Det er jo netop saadan, at naar man vil udrette noget godt, som skal blive til Velsignelse for Befolkningen, saa skal det helst ske som Tilbud; thi naar det Gode kommer som et Paabud, vil det ikke blive modtaget med Velvilje, selv om det er nok saa godt. Der er blevet udtalt, at den Skolelov, vi fik i 1814, har virket til megen Velsignelse. Jeg skal ikke benægte, at den har gjort en Del godt, og at Dphsningen i den Tid, som er herrunden siden da, er gaaet betydeligt frem, men jeg er tilbøjelig til at tro, at selv om vi ikke havde haft disse Tvangsbestemmelser, der findes i denne Lov, saa vilde Dphsningen alligevel være gaaet betydeligt fremad. Det Lovforslag, som her foreligger for os, indeholder jo adskillige gode Bestemmelser, navnlig med Hensyn til Lærerlønningernes Forbedring, og det skulde glæde mig, om vi kunde række Lærerne en hjælpende Haand, thi efter min Mening trænge de dertil. Men efter min Overbevisning synes Forslaget ellers at være bygget paa det gamle Princip om Skolepligt, paa de gamle Tvangsbestemmelser. Jeg har Erfaring for, at disse Tvangsbestemmelser virke ikke saa lidt hemmende for, at Skolen kan komme til at virke til Velsignelse ude i Befolkningen. For at Skolen kan komme til at virke rigtig til Held og Lykke, er det den første Betingelse, at der bliver set paa den med Velvilje, og at Forholdet mellem Forældre og Lærere er saa godt, som det overhovedet kan blive, men disse Tvangsbestemmelser, at saa snart Forældre holde deres Børn uden for Skolen